

UDK 81'34(05)"540.6"
CODEN GOVOEB
ISSN 0352-7565

GOVOR

časopis za fonetiku

AC2010
S. 159

odjel za fonetiku hrvatskoga filološkog društva

GOVOR god. XXVII (2010), broj 2
87-182

PRIKAZ

Jelena Vlašić Duić

Filozofski fakultet, Zagreb
Hrvatska

**I. MEĐUNARODNI UMJETNIČKO-ZNANSTVENI SIMPOZIJ O
ZBORSKOJ UMJETNOSTI, PJEVANJU I GLASU *ARS CHORALIS 2010*
Zagreb, Hrvatska, od 8. do 10. travnja 2010. godine**

Prvi međunarodni umjetničko-znanstveni simpozij o zborskoj glazbi *Ars Choralis 2010* održao se u organizaciji Hrvatske udruge zborovođa na dvjema lokacijama: u Nadbiskupijskom pastoralnom centru i na Institutu za crkvenu glazbu Albe Vidakovića. Predsjednik organizacijskog odbora skupa bio je Branko Starc. Na skupu su sudjelovala 43 predavača iz 14 zemalja (Austrije, Njemačke, Italije, Japana, Letonije, Malezije, Norveške, Portugala, Slovenije, Južnoafričke Republike, Švedske, Turske, Velike Britanije i Hrvatske). Održano je 39 predavanja, 9 radionica te okrugli stol. Simpozij je posvećen maestrima: Emilu Cossettu i Sergijeu Rainisu. Uvodno predavanje održao je predsjednik skupa Branko Starc, predsjednik Hrvatske udruge zborovođa. Nakon njega uslijedilo je pozvano predavanje uglednoga švedskog znanstvenika koji se bavi pjevanjem i glasom, Johana Sundberga (*The science of the singing voice*) koji je proglašen i počasnim gostom skupa.

Predavanja i radionice obuhvaćali su sljedeća tematska područja: zbor/zborovođa (metodika rada sa zborom, psihologija, dirigent i njegovi zadaci), pjevačko umijeće/pjevačka pedagogija (vokalna tehnika, impostacija glasa, metodika poduke pjevanja), znanost/glas i sluh (fonetika, otorinolaringologija, logopedija, rehabilitacija glasa, neurologija, stomatologija), znanost/glazba (muzikologija, etnomuzikologija, istraživanje umjetničke i tradicijske glazbe), glazbena pedagogija/obrazovanje, dirigiranje/interpretacija (manualna tehnika, dirigentska ekspresivnost, izvođenje djela, povijesna stilistika), glazbeno djelo/analiza (skladateljski postupci, prikaz sadržaja i smisla djela, analiza djela), izvedba/vokalna stilistika (vokalno djelo i vrste impostacija glasa, ekspresivne mogućnosti glasa), *Musica sacra* (liturgijska glazba, umjetnička sakralna glazba), glazbeni mediji/tehnologija (glazbena produkcija, tonsko snimanje, diskografija, digitalna tehnika).

Iz bogatoga i raznovrsnoga programa izdvojiti ću neke teme i izlagače. U poslijepodnevnom dijelu programa prvoga dana skupa obrađivale su se stomatološke i ORL-teme (Žabarović, Herbst i Hočevar-Boltežar). Drugoga i trećega dana skup je počinjao pjevačkom radionicom, polusatnim jutarnjim zagrijavanjem glasa

(*Good morning, Voice!*). Predavanja drugoga dana skupa tematizirala su obrazovanje pjevača (Šulentić-Begić), osobito obrazovanje djece s posebnim potrebama (Bratuša, Škojo) te strane jezike kao strukovni predmet u obrazovanju pjevača. Autorice Nataša Klarić Bonacci i Maura Filippi pokazale su da se strani jezici u poduci pjevača na Muzičkoj akademiji trebaju promatrati kao stručni, a ne kao općeobrazovni predmeti. Održana je i zanimljiva radionica o japanskom zborskom pjevanju. Japanski su pjevači nastupali i na koncertu koji se te večeri održao u Hrvatskome glazbenom zavodu. Posebno je dojmljiva bila završna pjesma *We move the World* Branka Starca koja je premijerno izvedena i koju je otpjevalo 150 pjevača iz svih zborova koji su te večeri nastupili. Riječ je o himni posvećenoj zborskom pjevanju koja sve ljude poziva na pjevanje. S posljednjega dana skupa istaknula bih predavanje Vesne Mildner pod naslovom *Glazba u mozgu* u kojem je autorica govorila o neurofiziološkoj pozadini glazbenih aktivnosti. Nakon kratkoga pregleda mozgovne reprezentacije motoričkih, senzoričkih i kognitivnih funkcija, autorica se usredotočila na vezu između proizvodnje i percepcije glazbe i mozgovne aktivnosti. Tako su uspoređeni profesionalni glazbenici i laici, različiti aspekti glazbene djelatnosti, efekti učenja i vježbe, kao i posljedice mozgovnih ozljeda. Posebice su uspoređeni slušanje i govorno-jezična obrada s jedne strane i glazbena s druge. O nordijskom pristupu suvremenoj zborskoj glazbi govorio je Bojan Pogrmilović te se zapitao treba li jedno vokalno tijelo za različita djela zvučati uvijek jednako ili se vokalno treba prilagođavati svakom pojedinom izrazu? Ustvrdio je da nije moguće jednostavno odgovoriti na to pitanje jer je često bolje da pjevači budu savršeni u onom izrazu u kojem se najbolje osjećaju, nego da se kameleonski prilagođavaju različitim vokalnim izrazima.

Na okruglom se stolu raspravljalo o zborskoj glazbi i institucijama, tj. o edukacijskim programima za zborovođe. Sudionici iz različitih zemalja zaključili su da su teškoće s kojima se susreću slične, ali su se složili i da je njihova strast prema zborskom pjevanju dovoljno jaka da te teškoće nadvlada. Priznanje za rad u zborskoj glazbi, počasni naslov Magister chori/Magistra chori i počasno članstvo u Hrvatskoj udruzi zborovođa (HUZ) dobili su Giovanni Acciai i Andrea Angelini (Italija), Thomas Caplin (Norveška), Rudolf de Beer (Južnoafrička Republika), Joy Hill (Velika Britanija), Herald Jers (Njemačka), Susanna Saw (Malezija) te Romans Vanags (Letonija). Johan Sundberg dobio je nagradu HUZ-a za cjelokupno životno djelo posvećeno istraživanju glazbe i glasa.

Predsjednik skupa Branko Starc upoznao je sudionike skupa s osnivanjem Međunarodnoga zborskoga instituta pri HUZ-u koji će objavljivati radove u elektroničkom časopisu, a težište će biti na *zborologiji* (*chorusology*), novoj disciplini za znanstveno i umjetničko istraživanje pjevačkih umjetnosti. Prilozi autora skupa *Ars Choralis 2010* zasad su objavljeni u knjizi sažetaka na hrvatskome i engleskome jeziku. Zajedničko jutarnje upjevanje, trodnevno druženje i šetnje Kaptolom, raznovrsne teme, predavači i glazba iz cijeloga svijeta učinili su ovaj skup ugodnim i umjetnicima i znanstvenicima i svim ostalim slušateljima namjernicima. Sljedeći *Ars Choralis* održat će se od 12. do 14. travnja 2012. godine u Zagrebu.